

M E T I S, vulgo M E T Z.

Olim Me-
diomatri-
ces.

Causano-
mimo.

Metropolis
Austrasia.

Fluvii.

Mitis civitas olim Galliæ Belgicæ, postea Germanici juris facta est, ut Celtes tertio odarum libro scribit Antoninus Metenses vocat, Marcellinus lib. 16 Mediomatrices. Rudolphus Agricola in Epistolis Lotharingiae clarum oppidum ait, natura munitionem. Strabo lib. 8, Plinius lib. 4, cap. 17. Cæsar eam Mediomatricam nominat, Galliæ urbem. Ptolemæus lib. 2 Dividurum vocat.

Marianus inter Belgas & Treverenses urbes esse voluit. Appellationis Metz varias varii causas excogitarunt. Alii Metropoliticam suam urbem Metensem sic dictam existimant, quia medium occupat locum inter Tullum, Verdunum, & Treviros, quorum tamen sententia opinioni magis, quam firmæ rationi innititur. Alii vero eam nomen & appellationem à Metio Romano consequitam tradunt, qui eam à Julio Cæsare expugnatam, pomœriis extensam & aëtam, muris, fossis ac propugnaculis cinctam assertunt. Verum & hanc opinionem Ptolemæi cosmographia evertit, qui de Mediomatricibus loquens, præcipuum ipsorum urbem Dividurum nuncupatam afferit. unde plane apparet, longo post Cæsarem tempore, compendiosum hoc Metis nomen exortum. Illud sane ex variis variorum historiis constat, hanc appellationem Metis, toto eo tempore, quo Romani hæc loca tenuerunt, prorsus fuisse incognitam, neque aliam quam Mediomatricorum appellationem usurpatam, quorum ibi latissima ditio fuit: quippe qui limitibus suis, quicquid Galliæ Austrasia fuit, comprehendenterunt, cuius præcipua eo tempore urbs Metis est constituta. Cum enim Francici regni administratio in Austrasiæ, Neustrasiæ, & Sueffionis regnum divideretur: ipsaque Trevirorum Augusta gravissimis calamitatibus pressa jaceret, a quibus longo post tempore se vix erigere potuit, hinc factum, ut Austrasia Metis, quemadmodum Neustrasiæ Lutetia Parisiorum, caput & metropolis constitueretur. A quoque igitur nomen & originem habeat, amplam, opulentam, valideque situ ac opere munitam, & unam ex præcipuis Belgicæ Galliæ urbibus esse, manifestum est. Mosella & Selna amnibus irrigatur. Edificiis elegantissimis, tam privatorum civium, quam publicis, reique divinæ sacræ nitet. Cui tamen venustati plurimum ea obsidione decessit, qua eam Carolus Imperator maximis copiis cinxit. Quo quidem tempore cives, vicinas urbi ædes, & frequentibus ædificiis structa suburbia, diruerunt, ne latibulo hosti forent. Præclara itidem templo juxta urbis pomœria, ne defensioni obessent, necessario dejecerunt, veluti D. Clemensis & S. Arnoldi Abbatiam. Qua tempestate insigne religionis pietatisque exemplum Guisius

Dux, cui gubernatio urbis à Rege Francorum demandata erat, erga eorum cadavera edidit. Nam ex S. Arnoldi templo, magna cum pompa, miroque apparatu, haud secus, quam si celebri magnatum conventu, exequiarum solennia regiæ dignitati exhiberentur, aliud in templum transtulit corpus Lndovici pii, Caroli Magni filii, ejusque uxoris Hildegaridis, reginæ: & Aleidae Drogonis, qui Archiantistes Metensium, & naturalis jam dicti Caroli filius fuit: Vitronis, Lotharingiæ Ducas, Amalardi Archiepiscopi Trevirensis, & Caroli Magni Cancellarii. Hæc, aliaque summorum hominum corpora in ædem facram Dominicanorum societati dicatam, regio plane fastu, translata fuere, quo ad obsidionem se urbs muniret, quam & ea fortitudine sustinuit, ut rebus omnibus infectis, irrito vano que conatu Carolus Cæsar obsidionem solvere cogeretur. Fertur etiam hyemis, cœlique sævitiam & contagiosam pestis luem, quæ Caroli militem crudeliter invaserat, plurimum ipsi detrimenti intulisse. Adeo quidem, ut in castris inventi sint milites, lignorum acervis onusti, & baculis, quibus sustinuerant gressum, innixi; alii arborum truncis admoti, stupefactis rigore membris, spirituque vitali suppresso mortui, viventibus persimiles, durante ea corporis forma, qua inopinata ac subita mors quemque invaserat. Neq; porro hic brevitatis studio eas calamitates referam, quas à Francis & Alemannis Metensium respublika pertulit, neq; multorum Principum de ejus possessione querelas. Neque etiam quomodo Fredericus Imperator Metim, unam ex quatuor Imperii urbibus constituerit, & quamobrem nunc ex eo ordine sit amota. Nihil nunc etiam de ea emptione referam, qua ab Episcopo cives ingenti eam pecunia compararunt. Nihil denique de ea obsidione commemorabo, qua gravissimis est labefactata in commodis à Lotharingiæ Duce, tempore Caroli V I, cuius præsidii libertati tandem est restituta. Metensibus porro fidei religionisque Christianæ Apostolus fuit D. Clemens, non quidem Pontifex ille Romanus, Petri successor, ut volunt, sed ipsius, ut multorum perhibent scripta, avunculus, qui à D. Petro ad salutarem Christi fidem docendam in Gallias missus, cum etiam Lotharingiam & Mediomatricum fines, ex hominum animis falsorum deorum cultu amoto, pluribus fanis, sacrificisque unius veri ac vivi Dei delubris ornavit, primusque Metensium Episcopus fuit. apud quos, prima oratoriæ fundamenta S. Stephano nuncupati, religiosis felicibusque auspiciis posuit; cuius etiam hoc tempore structura concinna, cathedrali honore conspicua apud Metenses videtur, quæ sola à funesto Hunnorum incendio, peculiari divini numinis gratia, illæsa permanxit. Ab eo autem Episcopo ad Cardinalem usque Guisium successione numerantur Episcopi 81. Quæ vero juris, civilisque politiæ administrandæ ratio in hac urbe observetur, aliunde haberri potest.